

Offentliggjort d. 28. august 2010

Frdrag for arbejdstøj. ©

Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen

www.v.dk

En Højesteretsdom fra sidste uge i en højprofileret skattesag skaber ny opmærksomhed om skattefradrag for arbejdstøj. Sagen drejede sig om en kendt musikers frdrag for udgifter til scenetøj. Højesteret konstaterede lakonisk, at der ikke var fradrag.

Efter skattelovene er der fradrag for *driftsomkostninger*, dvs. de udgifter, som skatteyderen i årets løb har anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten. Bestemmelsen, der er mere end 100 år gammel, er en del af grundstammen i det danske skattesystem.

Bestemmelsen giver fradrag for *erhvervsmæssige* udgifter. Der er derimod ikke fradrag for *private udgifter*, eksempelvis udgifter til mad, husleje, børnepasning, gaver etc.

En af hovedproblemstillingerne knyttet til reglen om skattefradrag er da også afgrænsningen af de erhvervsmæssige driftsomkostninger overfor de ikke-fradragberettigede privatudgifter. Disse afgrænsningsproblemer kommer bl.a. op til overfladen i sager om *fradrag* for arbejdstøj.

På den ene side er der som hovedregel ikke fradrag for tøj og anden beklædning. Tøj er som det klare udgangspunkt en privat udgift, som ikke har nogen betydning for selvangivelsen. På den anden side står det klart, at en række faggrupper har méromkostninger til arbejdstøj, som ellers ikke ville have været afholdt, hvis det ikke netop skyldtes arbejdet. Arbejdstøjet er simpelthen nødvendigt for arbejdets rigtige og korrekte udførelse.

Offentliggjort d. 28. august 2010

Er der tale om ansatte medarbejdere, afholdes disse omkostninger ofte, men ikke altid, af arbejdsgiveren. I så fald kan det i nogle tilfælde komme på tale at beskatte medarbejderen af værdien af arbejdstøjet.

I visse tilfælde er skatteyderen derimod selv nødt til at afholde udgifterne til arbejdstøjet. I så fald foreligger det spørgsmål, om skatteyderen selv kan fratække disse udgifter. Det samme gælder, hvis skatteyderen er selvstændig. Højesterets dom fra den 19. august 2010 drejer sig om denne situation. Spørgsmålet var altså, om skatteyderen, en musiker, kunne fratække sine omkostninger til særligt scenetøj.

Hvad kan fratækkes?

Frem til 1989 havde skattevæsenet den faste praksis, at visse bestemte lønmodtagergrupper kunne opnå standardfradrag for arbejdstøj. Det drejede sig om tilfælde, hvor der blev stillet krav om en påklædning, der i anskaffelse og brug var *dyrere end almindelig påklædning*, samt dernæst tilfælde, hvor arbejdet medførte anvendelse af en *ren hvid kittel* eller lignende. Endvidere var omfattet dels tilfælde, hvor medarbejderens erhverv nødvendiggjorde *specielt beklædningsudstyr* og dels tilfælde, hvor arbejdet medførte *ekstraordinært slid eller ødelæggelse* af beklædningen, eller arbejdet i øvrigt var af ekstraordinær smudsig karakter.

Denne praksis blev imidlertid ophævet i slutningen af 1988 med virkning for 1989 og fremefter. Men det blev dengang tilkendegivet, at lønmodtagere fortsat skulle kunne fradrage nødvendige merudgifter under forudsætning af, at der forelå dokumentation for udgifterne.

Sidenhen har der været ført en række sager om fradragsret for arbejdstøj, og ansatte har i en del tilfælde opnået medhold i, at der var fradragsret for sådanne udgifter.

Praksis viser, at *flere forhold* kan få betydning ved vurderingen af, om der er grundlag for fradragsret. Praksis viser i øvrigt også, at det særligt er skattevæsenet og Landsskatetretten, der er tilbageholdende med at indrømme fradragsret for udgifter til arbejdstøj.

Offentliggjort d. 28. august 2010

En del af de sager, der er ført på dette område, er således vundet af skatteyderen, men først efter at skatteyderen havde indbragt sagen for domstolene.

Særlige beklædningsgenstande

Et af skattevæsenets centrale krav for at opnå fradragsret for arbejdstøj er, at tøjet er så specielt, at det *ikke er egnet til privat anvendelse*. Blandt andet med denne begrundelse fik en korsanger i 1995 ved Østre Landsret medhold i, at hans udgifter til anskaffelse af kjole & hvidt og laksko var fradragsberettiget. Landsrettens begrundelse var, at arbejdsgiveren stillede krav om, at korsangerne ud over smoking og mørkt tøj tillige anvendte kjole & hvidt ved et betydeligt antal koncerter årligt, og at kjole & hvidt og dertil hørende laksko ikke kunne anses for at være beklædningsgenstande, som anskaffes i almindelighed. Landsretten havde i den forbindelse skelet til den tidligere, men nu ophævede praksis, der gav mulighed for fradragsret i dette tilfælde.

Skatteministeriet tilkendegav efterfølgende, at afgørelsen efter Skatteministeriets opfattelse ikke ændrede på det forhold, at der – efter Skatteministeriets opfattelse - kun kan gives fradrag for arbejdsbetingede beklædningsudgifter, hvis beklædningen er så speciel, at den ikke også kan anvendes privat. I den konkrete sag mente Skatteministeriet imidlertid, at korsangeren netop på grund af sine særlige arbejdsforhold havde haft en merudgift, som var fradragsberettiget.

Et andet væsentligt synspunkt ved vurderingen af disse sager er, om arbejdstøjet er *dyrere end almindeligt arbejdstøj* – eller med andre ord: påfører det skatteyderen méromkostninger?

Eksempelvis fik en deltidsansat brandmand at vide, at han ikke kunne opnå fradragsret for civilt tøj, som han anvendte til underbeklædning til branddragten. Problemet var, at underbeklædningen som oftest kunne rengøres ved vask eller rensning, men til tider var underbeklædningen så beskidt at den må kasseres. Landsretten mente imidlertid, at brandmanden ikke i tilstrækkelig grad havde bevist, at arbejdet som brandmand havde medført merudgifter til beklædning.

Offentliggjort d. 28. august 2010

Derimod fik en vognmand i en sag fra 2000 medhold i, at udgifter til en uniform, der var anskaffet med henblik på et samarbejde med en vognmandscentral, kunne fratrækkes. Skatteministeriet lagde her vægt på, at uniformstøjet var betydeligt dyrere end almindeligt arbejdstøj af tilsvarende kvalitet, og at uniformen havde et så specielt udseende, at man måtte antage, at en vognmand naturligt ville vægre sig imod at anvende uniformen uden for arbejdstiden.

Det samme gjaldt en el-installatør, der havde indkøbt specielt dyrt arbejdstøj. Også her accepterede Skatteministeriet fradragsret. Skatteministeriets begrundelse var, at der her var tale om arbejdstøj specielt designet til håndværkere, og på en hel del af arbejdstøjet var der påsat reflekser og broderet navn. Prisen på tøjet, der efter Skatteministeriets vurdering var af god kvalitet, lå efter ministeriets opfattelse betydeligt over, hvad almindeligt arbejdstøj koster. Videre henviste Skatteministeriet til, at det måtte anses for påkrævet, at el-installatøren anvendte specielt arbejdstøj af hensyn til sikkerheden. Arbejdsbukserne var designet med specielle lommer til knæpuder og reflekserne var et krav fra Arbejdstilsynet, når der udførtes vejarbejde. Regntøjet - der ikke adskilte sig væsentligt fra privat regntøj - anvendtes til arbejde med procesanlæg i landbruget, herunder gylletanke og udmugningsanlæg, og lugtede derfor. Desuden lagde ministeriet til grund, at termotøjet anvendtes sammen med regntøjet ved arbejdet med de nævnte procesanlæg.

Efter tilsvarende synspunkter fik to scenekunstnere, henholdsvis en pianist og en sangerinde, medhold i, at de kunne fradrage udgifter til køb og rensning af scenetøj. Skatteministeriet var her enig i, at tøjet var så specielt, at det i det store og hele var uanvendeligt til privat brug. Endvidere var der efter ministeriets opfattelse tale om, at udgifterne havde medført en større samlet beklædningsudgift end den, der gælder for områder, hvor almindelig påklædning anvendes under arbejdet.

En sag om en musiker

Højesterets dom fra den 19. august 2010 drejede sig også om en scenekunstners udgifter til scenetøj, make-up, frisør mv. Tøjet var i vidt omfang købt i almindelige forretninger, H & M, Magasin, Vero Moda o.lign., og herefter ændret eller tilrettet til scenetøj. Men

Offentliggjort d. 28. august 2010

både Østre Landsret – og nu også Højesteret – nåede frem til, at der ikke var noget fradrag.

Højesteret anførte som det første, at udgifter til tøj, frisør, make-up mv. i almindelighed må anses som privatudgifter, der ikke er fradragsberettigede i medfør af statskatteloven.

Dernæst konstaterede Højesteret, at musikeren ikke for Højesteret havde bevist en sådan sammenhæng mellem sin indkomsterhvervelse i 2001 og alle de udgifter til tøj, frisør, make-up mv., som hun havde krævet fradrag for, at der var grundlag for at tilsidesætte skattemyndighedernes skønsmæssige fastsættelse af størrelsen af de fradragsberettigede udgifter til 5.000 kr.

Med dommen har Højesteret fastslået, at der skal være en klar og nær sammenhæng mellem scenearbejdet og det tøj, som købes til lejligheden. Der kræves et sikkert bevis for, at formålet med købet har været af erhvervsmæssig karakter, og at købet har haft en indkomstskabende effekt. Og når først skattevæsenet har fastsat beløbet ved et skøn, er det meget vanskeligt at få dette skøn ændret.

Dommen er interessant derved, at Højesteret hverken taler om særlige eller særligt dyre beklædningsgenstande. Der er næppe tvivl om, at havde der været tale om eksempelvis helt unikt tøj, kunne scenekunstneren nemmere sandsynliggøre, at tøjet var købt til brug for arbejdets udførelse. Men som Højesterets begrundelse for dommen er formuleret, er sådanne forudsætninger ikke – længere - en betingelse for fradragsret.

Større ligestilling

Jeg nævnte indledningsvist, at den relevante skattebestemmelse er mere end 100 år gammel.

Som alle seniorer ved, er høj alder bestemt ikke ensbetydende med ukurans.

Offentliggjort d. 28. august 2010

Der kan dog i skatteretten peges på nogle områder, hvor lovgivningen eller måske navnlig fortolkningen af loven ikke er ganske tidssvarende.

De fleste danskere har nok i dag en vis forståelse for, at musikere og andre scenekunstnere har et behov for særlig styling for at opfylde underholdningsbranchens krav. I hvert fald har sagen kastet lys på det problem, at scenekunstnere – på samme måde som andre skatteydere – afholder omkostninger knyttet til deres hverv, som de formentlig ikke ville have afholdt, hvis ikke det netop skyldtes hvervet.

Gode grunde taler for at udvide grænsen for fradragsret på dette område.

— o —